

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocații Vasile Pruteanu și Victor Nastas în numele inculpatului Jignea Dumitru, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Nisporeni din 17 noiembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui

Jignea Dumitru Mihail, născut la 05 octombrie 1983, originar și domiciliat în r-nul Nisporeni, com. Vărzărești.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 23.05.2014 pînă la 17.11.2014;*
2. *Instanța de apel de la 08.12.2014 pînă la 26.01.2015;*
3. *Instanța de recurs de la 02.04.2015 pînă la 13.05.2015.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Nisporeni din 17 noiembrie 2014, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Jignea Dumitru, a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 2 ani închisoare.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de Cerednic Victor.

S-a încasat de la D. Jignea în beneficiul lui V. Cerednic prejudiciul material în sumă totală de 12225,67 lei și prejudiciul moral în sumă de 12225,67 lei.

S-a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de Lazari Nicolaie, lăsînd ca instanța civilă să se expună asupra cuantumului.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a stabilit că, inculpatul Jignea Dumitru, la data de 21 noiembrie 2013, aproximativ la ora 00.50 împreună și prin înțelegere prealabilă cu mai multe persoane neidentificate la moment, avînd drept scop comiterea unui act de huliganism, aflîndu-se în incinta localului „LINELA” situat în or. Nisporeni, str. Alexandru cel Bun, încalcînd grosolan ordinea publică cu acțiuni însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, manifestînd o vădită lipsă de respect față de societate, fără careva motive, în prezența mai multor persoane, i-au numit cu cuvinte injurioase pe părțile vătămate Cerednic Victor și Lazari Nicolaie, după care Jignea Dumitru i-a aplicat lui Cerednic Victor două lovituri cu o cheie în regiunea membrului superior drept, cauzîndu-i fractura osului radial drept în 1/3 medie, așchiată cu deplasarea fragmentelor care se califică ca vătămări corporale medii, care provoacă o dereglare a sănătății de lungă durată, mai mult de 21 zile, apoi i-au aplicat lovituri peste diferite regiuni ale corpului și lui Lazari Nicolaie,

provocându-i excoriații pe cotul stîng și pe ambii genunchi, echimoze pe partea dorsală a brațului drept și pe cutia toracică dreaptă care se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

În drept, acțiunile inculpatului Jignea Dumitru au fost încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal ca huliganism agravat, adică *acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, exprimată prin cauzarea de leziuni corporale medii lui Cerednic Victor și neînsemnate lui Lazari Nicolaie, acțiuni săvârșite de mai multe persoane, cu aplicarea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale și a sănătății.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

- *avocatul V. Nastas* în numele inculpatului D. Jignea, care a solicitat casarea acesteia cu aplicarea lui D. Jignea unei pedepse non privative de libertate. Apelantul a criticat sentința în partea stabilirii pedepsei, considerînd-o prea aspră, invocînd faptul că la stabilirea pedepsei instanța urma să ia în considerație faptul că conflictul, conform materialelor, nu a fost inițiat de inculpat, ci de partea vătămata N. Lazari; nu s-a luat în considerație starea sănătății inculpatului, care suferă în prezent de leziuni traumatice a rădăcinii nervoase a coloanei vertebrale dorsale, lezarea măduvei spinării la nivel Th5.

La fel, consideră apelantul, că acțiunea civilă urma să fie admisă în principiu, iar asupra cuantumului acesteia urma să se expună instanța civilă.

- *avocatul V. Pruteanu* în numele inculpatului D. Jignea, care la fel a solicitat casarea sentinței cu aplicarea lui D. Jignea unei pedepse non privative de libertate. În motivarea apelului apărătorul a indică că, instanța de fond a ignorat parțial prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, nu a ținut cont de circumstanțele cauzei, de persoana inculpatului, de gravitatea faptei, de comportamentul inculpatului pînă și după săvîrșirea infracțiunii, de situația familială și socială, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Totodată, apelantul consideră că sunt întrunite condițiile prevăzute de lege care reglementează condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei.

Faptul că circumstanțe agravante nu sunt constatate pe caz, că părțile vătămăte nu au pretenții față de inculpat, că inculpatul este la prima abatere de lege, că este caracterizat pozitiv la domiciliu, apărarea le consideră drept circumstanțe excepționale și acestea potrivit prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, îndreptățesc instanța de apel de a modifica pedeapsa închisorii cu o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea pentru infracțiunea respectivă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile avocaților V. Nastas și V. Pruteanu în numele inculpatului D. Jignea, cu menținerea sentinței contestate.

Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond just și întemeiat a stabilit categoria și termenul pedepsei penale, acordînd deplină eficiență art.61 și art.75 Cod penal, ce determină scopul pedepsei penale, restabilirea echității sociale și corijare a infractorului, intru prevenirea comiterii de către acesta a altor infracțiuni, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, ținîndu-se cont de gravitatea faptei penale și prejudiciul cauzat prin consecințele survenite.

Criticele formulate de avocații apelanți prin care se susține că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului a ignorat prevederile art. 61, 75 Cod penal, sunt nefondate or, instanța de fond le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă, și sentința întru totul corespunde prevederilor art. 394 alin. (2) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a menționat că, instanța de fond just a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luând în considerație gradul pericolului social al infracțiunii comise, că infracțiunea imputată inculpatului este una gravă (art. 16 Cod penal) și prevede în exclusivitate pedeapsa închisorii, de personalitatea celui vinovat care a recunoscut vinovăția pentru fapta comisă, la locul de trai este caracterizat pozitiv, anterior nu a fost judecat, de prezența circumstanțelor atenuante ca recunoașterea vinovăției și căința sinceră, de lipsa circumstanțelor agravante, astfel fiind respectate în integritate dispozițiile art. 7, 61, 75 Cod penal.

Cât privește solicitarea avocatului V. Pruteanu privind aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal și modificarea pedepsei închisorii cu o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de lege, instanța de apel a respins-o pe motiv că nu sunt temeiuri legale de aplicare a prevederilor art. 79 Cod penal în privința inculpatului D. Jignea.

Faptul că inculpatul a recunoscut vina și a făcut declarații, a manifestat căință sinceră, se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost judecat, nu pot fi calificate drept circumstanțe excepționale, ci sunt împrejurări obișnuite, deloc ieșite din comun care predomină și caracterizează o persoană, iar recunoașterea vinei este un drept al inculpatului și nu o obligație și de care fapt instanța se conduce la individualizarea pedepsei.

Cu atât mai mult, aceste circumstanțe au fost luate în considerație de către prima instanță la stabilirea cuantumului pedepsei, cauza fiind examinată în ordinea procedurii simplificate de judecare a cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul beneficiind de o reducere a pedepsei cu o treime din limitele de pedeapsă prevăzute de lege.

Referitor la modalitatea de executare, contrar opiniei apelanților, instanța de apel a considerat că nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 90 Cod penal, care reglementează condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, soluția instanței în această parte fiind una întemeiată, reieșind din circumstanțele concrete ale cauzei, cât și din cerințele art. 61 Cod penal din faptul că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și altor persoane.

Astfel că, corectarea și reeducarea inculpatului urmează a avea loc doar în condiții privative de libertate, precum și prevede sancțiunea articolului incriminat, argumentele apelanților în acest sens fiind neîntemeiate.

La stabilirea pedepsei instanța de fond, pe lângă faptul că a luat în considerație circumstanțele atenuante ale cauzei, a ținut cont și de efectul preventiv al sancțiunii penale.

Prin urmare, instanța de fond întemeiat a constatat că scopul legii penale, precum și reeducarea inculpatului va fi posibilă doar cu izolarea acestuia de societate, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare, în limita minimă prevăzută de lege pentru fapta comisă.

De asemenea, latura civilă a primit o judicioasă soluționare în cauză prin obligarea inculpatului la plata în favoarea părții vătămate V. Cerednic a prejudiciului material suportat în urma vătămarilor corporale primite, cât și încasarea daunelor morale.

5. Împotriva hotărîrilor instanțelor inferioare, avocații V. Nastas și V. Pruteanu în numele inculpatului D. Jignea, au atacat cu recursuri ordinare, în care solicită casarea acestora în latura pedepsei și pronunțarea unei noi hotărîri cu aplicarea art. 90 Cod penal, pe motiv că pedeapsa este prea aspră; inculpatul a recunoscut vina; se caracterizează pozitiv; inculpatul este bolnav; instanța de apel nu a stabilit circumstanțe agravante; instanța de fond și de apel au ignorat parțial prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și a ajuns eronat la concluzia de a priva de libertate pe inculpat; părțile vătămate nu au pretenții față de inculpat; apărarea consideră că există posibilitatea de a aplica prevederile art. 79, 90 Cod penal. Totodată, avocatul V. Nastas solicită casarea hotărîrilor în partea laturii civile, cu recomandarea părților în proces de a se adresa în instanța civilă pentru a stabili cuantumul despăgubirilor.

În drept, recurenții fac trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocații V. Nastas și V. Pruteanu în numele inculpatului D. Jignea, solicitînd respingerea acestora ca inadmisibile, deoarece cerințele formulate de recurenți au format obiect de studiu la judecarea cauzei în instanța de apel și cărora instanța le-a dat o motivare corespunzătoare.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocații V. Nastas și V. Pruteanu în numele inculpatului D. Jignea, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilitatea acestora, deoarece sunt vădit neîntemeiate, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

În această consecutivitate se reține că, în recursurile ordinare, apărătorii au invocat în drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, precum că decizia instanței de apel nu

cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal reține că, aceste temeuri nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs. Mai mult, din conținutul recursurilor rezultă că apărătorii critică aprecierea probelor și nu indică anume asupra căror motive din apel instanța nu s-a pronunțat.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Instanța de recurs precizează că, instanța de apel la adoptarea soluției sale pe deplin a ținut cont de prevederile menționate mai sus și corect a stabilit pedeapsa inculpatului, argumentînd motivat în decizia sa.

Referitor la criticile recurenților precum că contrar prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, Colegiul penal menționează că instanța de fond și de apel corect au condamnat inculpatul în baza art. 287 alin. (3) Cod penal prin prisma prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, ținînd cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, datele privind personalitatea inculpatului, circumstanțele atenuante și agravante inclusiv și cele invocate în recurs.

Cauza penală a fost examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel, limitele pedepsei de închisoare fiind reduse cu o treime din maximumul pedepsei (de 7 ani) și o treime din minimumul prevăzut de sancțiune (3 ani) ce constituie de la 2 ani la 4,8 ani închisoare.

Astfel, pedeapsa stabilită lui D. Jignea de către instanța de fond și menținută de instanța de apel, se încadrează în limitele legale prevăzute.

Pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corijare și reeducare a inculpatului, și are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea vinovatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea acestuia, cît și a altor persoane.

Colegiul menționează că, instanța de apel întemeiat a constatat că prima instanță, la numirea pedepsei, a ținut seama de persoana inculpatului D. Jignea, de circumstanțele cauzei și de caracterul social periculos al infracțiunii săvîrșite de către acesta.

Cît privește temeurile invocate de recurenți pentru aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal și stabilirea pedepsei mai blînde, Colegiul penal le consideră neîntemeiate. Or, circumstanțele indicate în apel (contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției, lipsa antecedentelor penale, caracterizarea pozitivă), sunt împrejurări obișnuite, cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale.

Mai mult, aceste circumstanțe au fost luate în considerație de către instanța de fond și de apel la stabilirea pedepsei, fiindu-i numită inculpatului o pedeapsă minimă potrivit sancțiunii art. 287 alin. (3) Cod penal.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la neaplicarea dispozițiilor art. 90 Cod penal, deoarece pedeapsa stabilită de prima instanță, este proporțională faptelor comise de către inculpat.

Colegiul penal conchide că la stabilirea pedepsei cu închisoarea instanța de apel, după cum rezultă din partea descriptivă a deciziei, și-a motivat soluția adoptată indicând din care motive a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea inculpatului D. Jignea pentru faptele comise este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale.

Totodată, legiuitorul acordă dreptul instanței, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, de a decide de la caz la caz, posibilitatea aplicării pedepsei vinovatului cu suspendarea condiționată a executării ei și nicidecum nu o obligă în acest sens. În speța dată, rezultă că instanța de apel, reieșind din circumstanțele susmenționate, a considerat rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită.

La fel nu poate fi reținut argumentul apărării privind aplicarea inechitabilă a unei pedepsei prea severe în prezența circumstanțelor atenuante și absența circumstanțelor agravante, deoarece la stabilirea pedepsei instanța de fond, pe lângă faptul că a luat în considerație circumstanțele atenuante ale cauzei, a ținut cont și de efectul preventiv al sancțiunii penale.

Referitor la afirmațiile recurenților privitor la soluționarea acțiunii civile.

La fel, se constată corectitudinea concluziei instanței de apel cu privire la latura civilă, care, la aprecierea cuantumului despăgubirilor morale și materiale a ținut cont de faptul că părții vătămate i-au fost provocate vătămări corporale medii, că acesta a fost nevoit să suporte tratament.

În acest context, instanța de recurs, menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În acest scop, pentru ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, este necesar să fie luate în considerare suferințele fizice și morale susceptibil în mod rezonabil care au fost cauzate prin fapta săvârșită de inculpat, precum și de toate consecințele acesteia, așa cum rezultă din actele medicale ori și alte probe administrate în cauză.

Anume, în acest context, instanța de fond a evaluat corect și instanța de apel a menținut încasarea de la D. Jignea în beneficiul lui V. Cerednic prejudiciul material în sumă totală de 12225,67 lei și prejudiciul moral în sumă de 12225,67 lei, luându-se în considerare suferințele fizice și psihice ale victimei, gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, consecințele survenite, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Astfel, se reține că, recursurile declarate de avocații V. Nastas și V. Pruteanu în numele inculpatului D. Jignea, nu se întemeiază pe temeiurile stipulate expres de dispoziția art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, mai mult, recurenții nu reflectă în ce constă problema de drept de importanță generală care, în opinia lor,

persistă în cauză, care este eroarea comisă de instanța de apel ce ar duce la casarea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor din norma de drept vizată.

În consecință, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-417 Cod de procedură penală, iar recursurile declarate, sunt vădit neîntemeiate și se apreciază ca inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocații Vasile Pruteanu și Victor Nastas în numele inculpatului Jignea Dumitru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui *Jignea Dumitru Mihail*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **27 mai 2015**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan